

NORGES HØYESTERETT

Den 5. februar 2018 ble det av Høyesteretts ankeutvalg bestående av dommerne Indreberg, Normann og Høgetveit Berg i

HR-2018-209-U, (sak nr. 2018/158), straffesak, anke over dom:

A (advokat Helge Haatveit)

mot

Den offentlige påtalemyndighet

truffet slik

B E S L U T N I N G :

(1) Anken gjelder lagmannsrettens lovanvendelse i sak om promillekjøring. Spørsmålet er om lagmannsretten har lagt til grunn riktig beviskrav og anvendt bevisbyrdereglene riktig.

(2) Den 26. april 2017 ble A, født 00.00.1996, satt under tiltale for overtredelse av:

"Vegtrafikkloven § 31 første ledd, jf. annet ledd, jf. tredje ledd, jf. fjerde ledd, jf. § 22 første ledd for å ha ført en motorvogn når han var påvirket av alkohol (ikke edru) eller andre berusende eller bedøvende midler.

Grunnlag:

Natt til søndag 19. mars 2017 ca. kl. 04.30 i ---- vei i X førte han en BMW personbil XX 00000, til tross for at han var påvirket av alkohol. Utåndingsprøve tatt av ham samme natt kl. 05.16 viste en alkoholkonsentrasjon på 0,46 milligram pr liter luft."

(3) Larvik tingrett avsa dom 23. juni 2017 med slik domsslutning:

"A, født 00.00.1996, frifinnes."

(4) Påtalemyndigheten anket til Agder lagmannsrett, som avsa dom 30. november 2017 med slik domsslutning:

"1. A, født 00.00.1996, dømmes for overtredelse av vegtrafikkloven § 31 første ledd jf. andre ledd jf. fjerde ledd jf. § 22 første ledd til fengsel i 21 – tjueen – dager. Fullbyrdelsen av straffen utsettes i medhold av straffeloven 2005 § 34 med en prøvetid på 2 – to – år.

2. A idømmes en bot på 10 000 – titusen – kroner, subsidiært fengsel i 15 – femten – dager.
3. A fradømmes retten til å føre førerkortpliktig motorvogn for en periode på 15 – femten – måneder, jf. vegtrafikkloven § 33. Tapsperioden regnes fra den dag denne dommen er rettskraftig. Til fradrag går den perioden As førerkort har vært beslaglagt. Det er et vilkår for gjenerverv av førerrett at det avlegges full ny førerprøve.
4. Sakskostnader ilegges ikke.
5. Staten frifinnes for As krav om erstatning."

(5) A har anket til Høyesterett. Anken gjelder lovanvendelsen under skyldspørsmålet. Han har i korte trekk anført at lagmannsretten ikke har anvendt straffeprosessens regler om beviskrav og bevisbyrde på riktig måte. Ut over tiltaltes tilståelse avgitt til politiet samme natt, ble det ikke ført noen bevis under ankeforhandlingen for at tiltalte hadde ført bilen i alkoholpåvirket tilstand. En straffedom kan ikke alene bygge på en uforbeholden tilståelse, jf. straffeprosessloven § 248. Tilståelsen er uansett trukket tilbake.

(6) A har lagt ned slik påstand:

"Anken fremmes."

(7) *Påtalemyndigheten* har tatt til motmæle og anfører at lagmannsrettens dom er i samsvar med straffeprosessens regler om beviskrav og bevisbyrde.

(8) *Høyesteretts ankeutvalg* bemerker at A ble frifunnet i tingretten, men dømt i lagmannsretten. Hans anke kan da bare nektes fremmet dersom ankeutvalget enstemmig finner det klart at anken ikke vil kunne føre frem, jf. straffeprosessloven § 323 første ledd tredje punktum. En beslutning om å nekte en slik anke fremmet skal være begrunnet, jf. § 323 andre ledd andre punktum.

(9) Tiltalte har anført at lagmannsretten har lagt til grunn en uriktig forståelse av straffeprosessens regler om beviskrav og bevisbyrde. Lagmannsretten har blant annet uttalt:

"Lagmannsretten er overbevist om at tiltalte med vilje kjørte bil i alkoholpåvirket tilstand til tid og sted som angitt i tiltalen. Lagmannsretten viser til politibetjent Knais forklaring. Han forklarte at da politiet kom til adressen som tiltalte befant seg på, erkjente tiltalte uoppfordret at han hadde kjørt bil i alkoholpåvirket tilstand. Lagmannsretten viser videre til avspilt lydopptak av det politiavhøret som ble foretatt i politibilen straks etterpå. I avhøret blir tiltalte gjort kjent med at han er mistenkt for promillekjøring og at han ikke har plikt til å forklare seg. Etter at tiltalte på en rolig og saklig måte er blitt gjort kjent med sine rettigheter gir han en uforbeholden tilståelse. Han gir en detaljert forklaring, ikke bare om selve kjøreturen, men også om bakgrunnen for at han satt seg i bilen og kjørte. Han virker rolig. Han snøvler ikke. Lagmannsretten viser også til analyseprotokoll av utåndingsprøve tatt klokken 05.16, som viser en 0,46 mg/l etter sikkerhetsfradrag, noe som tilsvarer 0,92 promille.

Lagmannsretten bemerker til tiltalen at det ikke er noen opplysninger i saken som peker mot at tiltalte har inntatt medisiner foreskrevet av lege, og dette har heller ikke vært hevdet av aktor eller forsvarer."

(10) Ankeutvalget kan ikke se at lagmannsretten har lagt uriktig lovanvendelse til grunn. At bruk av formuleringen "overbevist" ikke står i motstrid med kravet om at rimelig tvil skal komme

tiltalte til gode, er blant annet lagt til grunn av Høyesterett i Rt-2004-1063 avsnitt 8 og Rt-2012-856 avsnitt 38. Lagmannsretten har ikke bare lagt vekt på tiltaltes forklaring samme natt, men også på politibetjent Knais forklaring og analyseprotokollen fra utåndingsprøven. Lagmannsrettens dom bygger således ikke kun på tiltaltes tidligere tilståelse.

- (11) Ankeutvalget legger til at straffeprosessloven § 248 regulerer vilkårene for å pådømme en sak ved tilståelsesdom – og ikke er uttrykk for et generelt bevismessig minimumskrav for domfellelse.
- (12) Ankeutvalget finner det på denne bakgrunn klart at anken ikke vil føre frem. Ettersom ankeutvalget også finner at anken ikke gjelder spørsmål som har betydning utenfor den foreliggende sak, eller det av andre grunner er særlig viktig å få saken prøvd i Høyesterett, nektes anken fremmet, jf. straffeprosessloven § 323 første ledd.
- (13) Avgjørelsen er enstemmig.

SLUTNING :

Anken nektes fremmet.

Kristin Normann
(sign.)

Hilde Indreberg
(sign.)

Borgar Høgetveit Berg
(sign.)

Riktig utskrift: